

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №1
«Зміст дисципліни та її місце в системі дисциплін що викладаються»
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

За темою 1. Предмет, задачі і зміст дисципліни.

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми « Предмет, задачі і зміст дисципліни.»
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички дискутувати з приводу проблемних питань визначення предмету та завдань дисципліни.
3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

1. Предмет дисципліни.
2. Підприємництво в сучасних умовах.
3. Суб'єкти та об'єкти підприємництва.
4. Необхідність вивчення дисципліни.
5. Розвиток підприємництва в Україні.

Методичні вказівки.

Питання 1. Предметом курсу «Основи підприємницької діяльності» вважаються об'єктивні закономірності становлення та розвитку підприємництва, обґрунтування вибору суб'єктами підприємницької діяльності ефективних способів оптимального використання факторів виробництва.

Питання 2. Сучасна система господарювання в Україні пов'язана з поширенням самостійної, ініціативної діяльності суб'єктів економічних відносин, спрямованої на виробництво продукції, надання різноманітних послуг із метою одержання прибутку. І це закономірно, це підтверджує й багатовіковий світовий досвід: саме підприємницький сектор є надійною основою, головним елементом конкурентно-ринкового середовища, важливою рушійною силою розвитку економічної системи.

Питання 3. . Об'єктом курсу «Основи підприємницької діяльності» є суб'єкти підприємницької діяльності, а також державна політика щодо регулювання та підтримки підприємництва.

Питання 4. Підприємницький сектор дуже рухливий, динамічний, гнучкий, що сприяє вирішенню значних соціально-економічних проблем, розширює можливості працевлаштування, повнішого задоволення потреб споживачів. Як названі деякі економічні та соціальні причини, так і безліч інших спонукають науковців, практиків, владних осіб, в цілому держав та їх об'єднань займатися проблемами підприємництва.

Питання 5. Сьогодні є необхідність знати особливості розвитку підприємництва в Україні, зважаючи на історичний метод дослідження економічних процесів. Значущість вивчення історії підприємництва в Україні, наприклад існування купецтва, зумовлюється також необхідністю змалювати більш правдивий і привабливий образ українського підприємця як патріота й мецената. Тому одним із важливих завдань сучасної науки є висвітлення справжніх рис українського підприємницького класу, кращі представники якого, такі, як Терещенки, Ханенки, Симиренки, Харитоненки, Яхненки, мали і гострий розум, і відчуття ринкової кон'юнктури, і, що головне, чудово усвідомлювали зв'язок між особистим добробутом і громадськими інтересами.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А. Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №2
«Еволюція розвитку поняття підприємництва. Підприємництво в Україні.»
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

**Тема 2 Підприємництво, його сутність, роль та значення в ринковій
економіці.**

м. Харків

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми «Підприємництво, його сутність, роль та значення в ринковій економіці.»
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички дискутувати з приводу проблемних питань визначення поняття підприємництво та його роль в ринковій економіці.
3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

1. Історичний розвиток поняття “підприємництво”.
2. Основні етапи процесу становлення підприємництва.
3. Сучасне тлумачення та сутність підприємництва.
4. Характерні ознаки підприємництва.
5. Принципи, середовище, тенденції розвитку підприємництва.
6. Підприємництво – особлива форма ділової активності. Організація та управління стародавнього часу.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Необхідно підкреслити , що визначення поняття підприємництва має не тільки важливе теоретичне але й практичне значення .

При визначенні поняття «підприємництво» необхідно виходити з теоретичної економічної основи, що пояснює його сутність. Важко знайти таку ж складну і неоднозначну сферу діяльності, як підприємство. Сутність підприємництва пов'язана з економічним, політичним, технічним, юриспрудичним, психологічним й етичним розумінням цього явища.

Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А.Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №3
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

«Права, відповідальність та особисті риси підприємця.»

**за темою 3 . Підприємець: його функції, особисті риси та правовий
статус.**

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми «Підприємець: його функції, особисті риси та правовий статус.».
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички дискутувати з приводу проблемних питань визначення поняття підприємець, його ролі та функцій в суспільстві.
3. Виховувати риси гуманної особистості, національну самосвідомість.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

1. Визначення поняття “підприємець”.
2. Спільне та різне в поняттях “підприємець, “бізнесмен”, “менеджер”, “власник”.
3. Сучасний підприємець, його місце в ринковій економіці. Основні функції підприємця.
4. Особисті якості підприємця.
5. Складності в роботі підприємця в сучасних умовах в Україні.
6. Права, обов’язки та відповідальність підприємця.

Питання 1. Необхідно підкреслити , що
Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А.Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №4
Класифікація підприємницької діяльності за ознаками.
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

Тема 4. Види підприємницької діяльності.

м. Харків

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми «Види підприємницької діяльності.»
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички дискутувати з приводу проблемних питаннях визначення та класифікації видів підприємницької діяльності.
3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

1. Класифікація видів підприємництва: по формі власності.
2. Класифікація видів підприємництва по відношенню до правового порядку.
3. Класифікація видів підприємництва по характеру діяльності.
4. Виробниче підприємництво.
5. Торгово-посередницьке підприємництво.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Необхідно підкреслити , що

Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А. Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболю

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №5
«Законодавство України про організаційно-правові форми
підприємництва які існують в країні.»**

з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»

Тема 5. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми «Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.».
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички визначати відмінності різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності.
3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

- 1.Співвідношення понять: підприємство, фірма, організаційно-правова форма господарської діяльності.
2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності, передбачені чинним законодавством.
3. Три основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
4. Сутність одноосібного володіння, їх переваги та недоліки.
5. Сутність поняття партнерства (товариства), їх переваги та недоліки.
6. Зміст корпорації, як форми підприємництва.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Необхідно підкреслити , що

Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А.Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття № 6
Головні цілі та функції підприємства.
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

Тема 6. Підприємство в ринкових умовах.

м. Харків

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми 6 « Підприємство в ринкових умовах.»
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички відрізняти види підприємств та їх характерні риси.
3. Виховувати національну самосвідомість, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему семінарського заняття, доцільність її вивчення та місце в системі дисциплін, що вивчаються.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План семінарського заняття

- 1.Підприємство, його сутність та функції.
- 2.Види підприємств.
- 3.Обособлені підрозділи юридичної особи: філіал, представництво, дочірнє підприємство.
- 4.Бізнес-планування.
- 5.Аналіз господарської діяльності підприємства.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Необхідно підкреслити , що

Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А.Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення практичного заняття №7.
«Необхідні дії при реєстрації підприємницької діяльності в Україні.»**

з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»

Тема 7. Порядок державної реєстрації підприємства.

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми 7 «Порядок державної реєстрації підприємства_».
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички заповнення необхідних документів для оформлення своєї справи.
3. Виховувати риси наполегливості, цілеспрямованості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему практичного заняття, мету та послідовність дій.
- 3.Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів (обговорення питань семінарського заняття).
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План практичного заняття

- 1.Виявити знання з порядку державної реєстрації та перереєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
- 2.Навчити заповнювати необхідні документи:
  - плати за державну реєстрацію (перереєстрацію) суб'єктів підприємницької діяльності (реєстраційний збір);
  - взяття суб'єкта підприємницької діяльності на облік у органах державної податкової служби;
  - одержання дозволу на виготовлення печаток і штампів суб'єкт підприємницької діяльності у відповідному органу внутрішніх справ;
  - відкриття рахунків у банках;
  - видача дублікату свідоцтва про державну реєстрацію;
  - реєстрація в соціадльних фондах.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1.

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №8
«Порядок ліцензування видів підприємницької діяльності в Україні»
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»**

Тема 8. Ліцензування господарської діяльності .

м. Харків

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів , студентів з теми 8 «Порядок ліцензування видів підприємницької діяльності в Україні»
2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички оформлення необхідної документації для одержання ліцензій на ведення підприємницької діяльності.
3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

- 1.Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.
- 2.Визначити тему практичного заняття, мету та порядок проведення.
- 3.Перевірити знання курсантів , студентів з теми 8 та розвинути навички з технології одержання ліцензії.
- 4.Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План практичного заняття

1. Перевірка знань :

- визначення термінів та повноваження органів державної влади у сфері ліцензування;
- види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;
- порядок ліцензування підприємницької діяльності;
- видача дубліката ліцензії;
- ліцензійні справи та ліцензійний реєстр;
- нагляд і контроль у сфері ліцензування;
- анулювання ліцензії;
- відповідальність за порушення норм законодавства.

2. Заповнення документів, що подаються органу ліцензування для одержання ліцензії; документів, що додаються до заяви про видачу ліцензії.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А.Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри УтаОДСЦЗ
полковник служби
цивільного захисту

О.М. Соболев

„_____” _____ 200__ р.

**Методична розробка щодо проведення семінарського заняття №9
«Порядок патентування господарської діяльності в Україні.»
з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності»
Тема 9. Патентування господарської діяльності. Розвиток малого
бізнесу у сучасних умовах.**

м. Харків

Місце проведення: аудиторія за розкладом занять.

Час проведення: 80 хвилин.

Матеріальне забезпечення: мультимедійний проектор.

Мета семінарського заняття:

1. Перевірити, систематизувати та поглибити знання курсантів, студентів з теми 9 «Патентування господарської діяльності. Розвиток малого бізнесу у сучасних умовах.»

2. Розвивати у курсантів, студентів вміння та навички технології одержання патентів для здійснення підприємницької діяльності.

3. Виховувати риси гуманної особистості, відповідальності за доручену справу.

Загальні методичні вказівки

1. Перевірити наявність курсантів (студентів) на заняття та визначення цілей.

2. Визначити тему практичного заняття, мету його проведення, план проведення.

3. Перевірити знання курсантів, студентів з теоретичних питань.

4. Провести дії з технології одержання патенту.

5. Підвести підсумки та розкрити завдання для самостійного вивчення питань теми.

План практичного заняття

1. Перевірити знання з питань:

- загальні положення патентування;

- обмеження, що до патентування підприємницької діяльності;

- зміст торгового патенту;

- розвиток малого бізнесу у сучасних умовах;

- система державної підтримки малого підприємництва та напрямки її вдосконалення в сучасних умовах.

2. Відпрацювання навичок:

- з порядку придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності;

- з порядку придбання торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг;

- з порядку придбання торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі готівковими валютними цінностями;

- з порядку придбання спеціального торгового патенту.

Підведення підсумків: оцінки та завдання на самостійну роботу.

Методичні вказівки.

Питання 1. Методичні рекомендації склав ст.. викл. Гончарова Т.А. Розглянуто на засіданні ПМК протокол від

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 1 «Зміст дисципліни та її місце в системі дисциплін що викладаються»

за темою лекції 1 « Предмет, задачі і зміст дисципліни.»

1. Предмет дисципліни.
2. Підприємництво в сучасних умовах.
3. Необхідність оволодіння знаннями з цієї справи.
4. Мета і задачі дисципліни.
5. Суб'єкти та об'єкти підприємництва.
6. Методика вивчення курсу.
7. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Зміст дисципліни.
8. Роль дисципліни в професіональному формуванні майбутнього фахівця.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 2 «Еволюція розвитку поняття підприємництва.
Підприємництво в Україні.»

за темою лекції 2 . Підприємництво, його сутність, роль та значення в
ринковій економіці.

1. Історичний розвиток поняття “підприємництво”.
2. Основні етапи процесу становлення підприємництва.
3. Сучасне тлумачення та сутність підприємництва.
4. Характерні ознаки підприємництва.
5. Принципи, середовище, тенденції розвитку підприємництва.
6. Підприємництво – особлива форма ділової активності.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

Закон України “Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності” // Відомості Верховної Ради України. – 199.– № 21.

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основи підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття №3 «Права, відповідальність та особисті риси підприємця.»

за темою лекції 3 . Підприємець: його функції, особисті риси та правовий статус.

1. Визначення поняття “підприємець”.
2. Спільне та різне в поняттях “підприємець”, “бізнесмен”, “менеджер”, “власник”.
3. Сучасний підприємець, його місце в ринковій економіці. Основні функції підприємця.
4. Особисті якості підприємця.
5. Складності в роботі підприємця в сучасних умовах в Україні.
6. Права, обов’язки та відповідальність підприємця.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття № 4 «Класифікація підприємницької діяльності за
ознаками.»

за темою лекції 4 . Види підприємницької діяльності.

1. Класифікація видів підприємництва: по формі власності.
2. Класифікація видів підприємництва по відношенню до правового порядку.
3. Класифікація видів підприємництва по характеру діяльності.
4. Виробниче підприємництво.
5. Торгово-посередницьке підприємництво.
6. Фінансове підприємництво.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття №5 «Законодавство України про організаційно-правові форми підприємництва які існують в країні.»

за темою 5. «Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.»

1. Співвідношення понять: підприємство, фірма, організаційно-правова форма господарської діяльності.
2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності, передбачені чинним законодавством.
3. Три основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
4. Сутність одноосібного володіння, їх переваги та недоліки.
5. Сутність поняття партнерства (товариства), їх переваги та недоліки.
6. Зміст корпорації, як форми підприємництва.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 6 «Головні цілі та функції підприємства.»

за темою лекції 6 « Підприємство в ринкових умовах.»

1. Підприємство, його сутність та функції.
2. Види підприємств.
3. Обособлені підрозділи юридичної особи: філіал, представництво, дочірнє підприємство.
4. Бізнес-планування.
5. Аналіз господарської діяльності підприємства.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 7 «Необхідні дії при реєстрації підприємницької діяльності в Україні.»

за темою 7. «Порядок державної реєстрації підприємства.»

- 1.Порядок державної реєстрації та перереєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
- 2.Розміри плати за державну реєстрацію (перереєстрацію) суб'єктів підприємницької діяльності (реєстраційний збір).
- 3.Взяття суб'єкта підприємницької діяльності на облік у органах державної податкової служби.
- 4.Одержання дозволу на виготовлення печаток і штампів суб'єкт підприємницької діяльності у відповідному органу внутрішніх справ.
- 5.Відкриття рахунків у банках.
- 6.Видача дубліката свідоцтва про державну реєстрацію. 7.Скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.
- 8.Реєстрація в соціадльних фондах.
- 9.Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Нарахування та утримання внесків (зборів).

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

Господарський Кодекс України.

Закон України « Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003р.

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 8 «Порядок ліцензування видів підприємницької діяльності в Україні »

за темою лекції 8. «Ліцензування господарської діяльності .»

1. Визначення термінів та повноваження органів державної влади у сфері ліцензування.
2. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.
3. Порядок ліцензування підприємницької діяльності.
4. Документи, що подаються органу ліцензування для одержання ліцензії.
5. Рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії. Відомості, які містить ліцензія. Її видача.
6. Переоформлення ліцензії. Зміна даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії.
7. Видача дублікату ліцензії. Ліцензійні справи та ліцензійний реєстр. Нагляд і контроль у сфері ліцензування.
8. Анулювання ліцензії. Відповідальність за порушення норм законодавства.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України “Про ліцензування окремих видів господарської діяльності” № 1775 –III від 01.06.2000 р.
2. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
3. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
4. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
5. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
6. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПЛАН

семінарського заняття 9 «Порядок патентування господарської діяльності в
Україні.»

за темою лекції 9. Патентування господарської діяльності. Розвиток малого
бізнесу у сучасних умовах.

1. Загальні положення.
2. Обмеження, що до патентування підприємницької діяльності.
3. Зміст торгового патенту. Порядок придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності.
4. Порядок придбання торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг. Порядок придбання торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі готівковими валютними цінностями.
5. Порядок придбання спеціального торгового патенту.
6. Розвиток малого бізнесу у сучасних умовах.
7. Система державної підтримки малого підприємництва та напрямки її вдосконалення в сучасних умовах.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Рукавицына. М.Н. Основы предпринимательства. Учеб. пособие. - Владивосток: ВГУЭС, 2001.
2. Андрійченко Основы підприємницької діяльності, менеджменту і маркетингу. К.: 2004.
3. Бусыгин А.В. Предпринимательство: основной курс. М., Дело, 2004.
4. Власова В.М. Основы предпринимательской деятельности // М, Финансы и статистика, 2000.
5. Основы предпринимательства., Виноградова А.В., СИБП, 2003, с-146

